

CÁI “NHẬN” TỪ VĂN CHƯƠNG.

(Tập ghi TTBG)

[]

*/ MỘT.

Một tháng qua, không đàn cũng chẳng viết chữ nào; ngày, chỉ ngồi ngoài vườn nhìn sáu con gà mổ từng hạt gạo, đêm, mắt dán vào laptop dõi theo một cuộn phim nhiều tập của Tàu!

Cái bệnh mất ngủ càng có lý do chính đáng để xuất hiện, nhiều hôm nhìn lên đồng hồ thấy đã 5 giờ sáng mà đôi mắt còn ráo hoảnh. Thêm bệnh biếng ăn. Tôi vốn khảnh ăn, một tháng qua lại càng ít ăn hơn nữa, có khi hai ba ngày chẳng cho gì vào ruột.

Sự tan vỡ tình cảm (giữa con trai con gái, con dâu con rể) đã đẩy tôi vào nỗi MUỐN “uống hết 3 viên thuốc này, ngủ hai tiếng, tỉnh dậy, lại uống tiếp 3 viên khác... Loáng cái trong hai ngày đã hết hơn ồng thuốc gần sáu chục viên”. Uống để quên, để giết trí não cho đừng phải đối diện nghĩ suy gì hết.

Chỉ hôm nay... (“*Hôm nay trời vào thu, Dalat lấm sương mù...*” hàm hập nóng đến cả trăm độ), nhìn theo vòi nước tưới, những lá trên cành đã chuyển sang màu vàng, lại thấy lòng rung động mãnh liệt.

Rõ ràng mùa hè chưa qua mà mùa thu đã đến!

Mùa thu làm chạnh lòng nhớ thương những con chữ...

Ôi! Chỉ những con chữ! Những con chữ cô đơn gầy guộc mà thật là ấm (hơn cả vòng tay người mẹ). Vì vậy gà què cũng bỏ, phim Tàu cũng buông, mọi nỗi niềm được trút nhanh ra hết với Người Văn Chương.

Trong buổi dạy hòa âm mới đây, một cô học trò đã đưa nhận xét:

“Cô rõ là ‘sướng’, suốt đời làm được điều mình thích, cả văn chương lẫn âm nhạc. Vô số người không đeo đuổi được ước mơ của họ...”

Nghe, mà thấy ngạc nhiên thật sự (theo kiểu “*Con vua thì lại làm vua, con ông thầy chùa phải quét lá đũa!*”), hoặc, nói cách khác: “*Âm nhạc - Văn chương với tôi KHÔNG PHẢI đối tượng tìm kiếm mà CHÍNH LÀ bóng tối thấm tràn trong máu huyết, bám sâu trên da thịt.*” (Vì vậy, trước lời nhận định, thấy ngạc nhiên đến dường chừng hửng!)

Ở cuộc đời này, cái gì cũng phải “đánh đổi” (nói theo luật Nhân Quả nhà Phật.) Dù vậy, cái giá đánh đổi cho hai chữ Văn Chương e có phần khắc nghiệt. Trừu tượng trong trái tim, mơ hồ giữa khối não, so với những “đánh đổi” cụ thể khác. Khắc nghiệt nảy sinh từ đó.

Và, đã gọi “đánh đổi” ắt sẽ có “đón nhận”.

Trên những lời cảm xúc dạt dào trong một buổi chiều mùa-hè-chưa-qua-mùa-thu-đã-thấy, tôi không muốn viết ra những điều xoay quanh hai chữ Duyên-Nghiệp (quá bi thảm và bạc bẽo!) mà chỉ muốn xoáy vào “lòng tri ân” theo những dịu dàng tôi đã nhận của Người Văn Chương.

Hai tuần trước nghe Monika nói: “*Em thất nghiệp nên hai mẹ con đành phải xa chị, trở về sống với gia đình bên miền Trung Mỹ*” lại thấy buồn nẫu ruột. (Đó là chị mới xa Monika, một cô người Mẹ ở chung nhà đã 5 năm, hướng hồ là xa con trai con gái, con dâu con rể!)

Trong con mê mê tỉnh tỉnh, nghĩ tới Vân San, Âu Cơ thấy đã thương, mà luôn cả con dâu con rể cũng thương nữa. Thương cho ý nghĩ mờ mịt của chúng, thương cho sự “*không biết trân trọng cái Hiện Tại ít ỏi*”, thương luôn cho “*sự-dịu-dàng-của-Văn-Chương SẼ KHÔNG BAO GIỜ ló mặt được giữa những tranh co đôi chấp trong bốn trái tim*”.

Bây giờ nếu nghe tôi nói rằng tôi “*thương đứa con rể*”, Âu Cơ sẽ không tin; hoặc tôi bảo “*thương đứa con dâu*”, Vân San cũng sẽ không tin. Mà thật, khi nói chữ “thương” là tôi đang đặt mình ở vị trí người cha người mẹ nơi chân trời xa ngóng về hai đứa con của họ. Hơn nữa, là chữ “thương” ẩn nấp trong một tâm hồn đa cảm. Hiểu cũng được, không hiểu cũng được, tôi vẫn nói thật rằng “*tôi thương chúng*”.

Đó là cái “Nhận” trong sự đánh đổi ở trên tôi viết. Tâm hồn người nghệ sĩ bao giờ cũng VẮN RỘNG trong sự “*không biết tính toán hơn-thiệt*” so với tâm hồn một con người “bình thường”!

* / HAI.

Cái tên vận vào cuộc đời con người.

Cái tên cha mẹ đặt cho là Thu Vân. Mây vốn đã buồn, đã lãng đãng, mà mây mùa thu lại càng buồn, càng lãng đãng hơn nữa. Thời tuổi trẻ của tôi chính đã biểu hiện ở hai đặc điểm vừa nói.

Từ 1989, ở Nước Chảy Qua Cầu lãng du phiêu bạt hay ở các các bài viết sắt thép trên đất Mỹ, tôi toàn ký tên Trần Thị Bông Giấy.

Năm 1995, vào quốc tịch, không dung lại “tự đặt tên cho mình” là TTBG trên căn cước, giấy tờ!

Vận mệnh rõ ràng đổi thay theo tên gọi. Mây mùa thu không còn bay lãng đãng, mà, tụ lại trên một dùm đất nhỏ, ngạo nghễ cô độc, gốc không cần tưới nhiều nước, thân trở ra những nhánh đây hoa mang cái đẹp hiền hòa đơn giản. (Dù vậy) thân cây toàn là gai với góc!

Ai cũng gọi tôi là Bông Giấy. Cái tên mây-mùa-thu Cha Mẹ ban cho chỉ còn được gọi từ những người thân, người bạn biết tôi từ thuở ngày xưa.

Hai cái tên biểu tượng cho hai quãng đời vô cùng khác biệt. Ở quãng thứ hai, có lần nghe mẹ tôi nhận định:

“Con giống hệt chiếc xe có cái thắng thật tốt, dầu quay 360 độ rồi trở về vị trí cũ thì nó cũng không bị chao đảo. Chính Mẹ cũng không thể tin rằng con ‘thay đổi’ như vậy!”

Dẫu thế, có một sự KHÔNG BAO GIỜ THAY ĐỔI mà, (có lẽ), ngay cả Mẹ tôi cũng không nhìn ra đủ:

“Nỗi cô đơn lai láng của hình ảnh một áng mây buồn mùa thu vẫn mãi còn lẩn quất trên những cánh hoa.”

*/ BA.

Mùa thu lúc-nào-cũng-nằm-sẵn-giữa trái tim nghệ sĩ. Cái đẹp mùa thu dễ dàng ĐƯỢC cảm nhận và trân trọng từ những tâm hồn nghệ sĩ. Cái Nhận của sự đánh đổi theo hai chữ Văn Chương cũng là như vậy. Nhận một nỗi dụi dụi, nhận một nguồn rung cảm tràn trề trước cái Đẹp, để, bao giờ và bao giờ, mùi tanh tươi của đồng tiền, mùi hôi hám của vật chất vẫn không có cơ may len lỏi.

Sau một tháng chìm đắm trong thuốc ngủ, thân hình run rẩy, bước đi chập choạng, quàng mắt rười rượi, đôi má nhạt héo,... chiều nay bỗng đứng thấy mình “thức tỉnh” theo màu vàng trên những chiếc lá biểu hiện sự bắt đầu của một mùa thu. (Màu vàng tươi thắm như những cánh hoa hướng dương trong tranh Van Gogh. Màu vàng rực rỡ -nằm giữa màu đỏ và màu xanh lá cây- trong một bức vẽ của Chagall.)

Em không nghe mùa thu?

Lá thu rơi xào xạc

Con nai vàng ngơ ngác

Đạp trên lá vàng khô.

(Thơ Lưu Trọng Lư).

Màu vàng trên những chiếc lá trước cửa nhà tôi cũng có cùng nhịp độ của cái nhìn thiên tài họa sĩ. Lá trên cành vẫn xanh, chỉ vài cánh biến sang màu vàng, lại làm thành một bức tranh điểm lệ (mà buồn rười rượi).

Khi lên mười, đứng bên thi hài Cha trong nhà xác, nhìn dòng máu ứa ra từ một bên mép, tôi bỗng yêu ngay màu đỏ; cái màu từ ấy vẫn được tôi đặt tên là “màu ly biệt”.

Vậy mà chiều nay, lại thấy màu vàng đẹp hơn màu đỏ. (Thật lạ!) Không phải một màu vàng vinh quang là lụa (của chiếc áo dài tôi mặc đêm Ba Mươi Tết năm Canh Tuất 1970 gặp Sơn lần đầu trên sân ga vắng, “*dáng cô đơn đến nỗi khiến anh ao ước được một đời bảo bọc!*”), mà là màu vàng nói lên sự tan tác hắt hiu của một mùa thu.

Bây giờ đang là giữa tháng Tám 2020, lá trên cành vẫn xanh. Nhưng chắc chắn rằng sang đầu tháng Chín, (mẹ con Monika đã dời đi), tất cả lá đều biến thành màu vàng, rụng đầy đường, lá tả bay theo gió... Bay... bay hoài... chẳng biết tấp vào đâu?!

Khi chiếc lá xa cành

Lá không còn màu xanh

Mà sao em xa anh

Tình vẫn xanh vời vợi?

(Thơ Huy Du).

"Tình vẫn xanh vời vợi" là bởi "em" đã sống rất trọn vẹn cái Hiện Tại khi đó... để, khi Tình vỡ, người tình đã bay xa thì màu xanh của Tình Yêu vẫn còn lưu lại mãi trong tim "em".

Những lời thơ đẹp một-cách-nhật-nhòa-nước-mắt cũng chính là cái "tôi đã ĐƯỢC NHẬN" trong sự đánh đổi với Người Chữ Nghĩa.

Trần Thị Bông Giấy

(Vài dòng ghi vợi, thứ Hai Aug. 17/2020 10:04 PM).

[]